

Aanmeldingsnotitie m.e.r.- beoordeling

Verleggen van de primaire
waterkering bij sluis Eefde

Aanmeldingsnotitie m.e.r.- beoordeling

Verleggen van de primaire
waterkering bij sluis Eefde

dossier : BC6071-105-100
registratienummer : LW-AF20131111
versie : 5.0
classificatie : Openbaar

Rijkswaterstaat - GPO

Mei 2014
Definitief

INHOUD	BLAD	
1	INLEIDING	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	M.e.r.-beoordelingsplicht	4
1.3	Doel van de aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling	4
1.4	Initiatiefnemer en bevoegd gezag	5
1.5	Leeswijzer	5
2	BESCHRIJVING VERLEGGING PRIMAIRE WATERKERING BIJ SLUIS EEFDE	7
2.1	Doelstelling	7
2.2	Waarom een verlegging van de primaire waterkering?	7
2.3	Beschrijving huidige en toekomstige situatie	7
2.4	Relatie met (nog te nemen) besluiten	9
2.5	Relatie met andere projecten	9
2.6	Uitvoering en planning	9
3	BESCHRIJVING EFFECTEN	11
3.1	Algemeen	11
3.2	Verkeer en mobiliteit	11
3.3	Woon en leefmilieu	11
3.3.1	Vermindering van landbouwareaal	11
3.3.2	Geluidsbelasting omwonenden	12
3.3.3	Luchtkwaliteit	12
3.3.4	Lichthinder omwonenden	12
3.3.5	Externe veiligheid	12
3.4	Natuur en landschap	12
3.4.1	Natuur	12
3.4.2	Landschap	14
3.4.3	Cultuurhistorische en archeologische waarden	14
3.5	Bodem en water	15
3.5.1	Bodem	15
3.5.2	Water	15
4	BEOORDELING NOODZAAK M.E.R.-PROCEDURE	17
5	PROCEDURE EN BESLUITVORMING	19
	BRONVERMELDING	21
	COLOFON	23
BIJLAGE		
1	Detailtekening verlegde waterkering	

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Ten behoeve van de aanleg van een tweede sluiscolk bij sluis Eefde wordt aan de noordzijde van de voorhaven de primaire waterkering verlegd. Deze notitie betreft alleen de verlegging van de primaire waterkering. De totale uitbreiding van het sluiscomplex is reeds beoordeeld in het kader van de m.e.r-procedure gekoppeld aan een nieuw bestemmingsplan.

Sluis Eefde ligt in het dorp Eefde, ten noorden van Zutphen. Eefde is onderdeel van de gemeente Lochem en ligt in de provincie Gelderland. De sluis vormt de toegangspoort vanaf de IJssel naar de Twentekanalen, die onderdeel uitmaken van het hoofdvaarwegennet. De Twentekanalen en de sluisen daarin worden beheerd door Rijkswaterstaat (Figuur 1-1).

Het sluiscomplex bestaat momenteel uit een schutsluis met één colk met aan de IJsselzijde een voorsluis die wordt ingezet bij lage waterstanden. De sluis is uitgerust met hefdeuren aan beide zijden. Schepen van klasse Va (dit is de op één na grootste klasse binnenvaartschepen, waaronder de meeste binnenvaartcontainerschepen) met een maximale aflaaddiepte van 2,80 m kunnen de sluis passeren. De sluis wordt bediend vanuit het direct ten zuiden van de sluis gelegen bedieningsgebouw. Ten zuiden van de schutsluis liggen twee gemalen en een aflat.

Bij Sluis Eefde moet de scheepvaart regelmatig lange tijd (gemiddeld circa 1 uur, in drukke perioden kan dit tot enkele uren oplopen) wachten om door de sluis te komen. De wachttijd voldoet niet aan de in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (voorheen: Nota Mobiliteit) geformuleerde eisen. De watergebonden bedrijvigheid aan de Twentekanalen (inclusief de zijtak naar Almelo) ondervindt hinder van de lange wachttijden bij Sluis Eefde. Naast het toenemen van de transportkosten door de langere reisduur, leiden de lange wachttijden ook tot een lagere betrouwbaarheid van het vervoer over water en tot onveilige situaties doordat veel schepen rond de sluis moeten wachten. Met name voor de groeiende sector containervervoer is betrouwbaarheid van groot belang. De aanwezigheid van slechts één sluiscolk, maakt de sluis bovendien heel kwetsbaar voor stremmingen, zoals het incident met de kapotte sluisdeur in januari 2012 heeft aangetoond.

Om de huidige knelpunten op te lossen, en een vlotte en veilige doorvaart te realiseren, dient de capaciteit van sluis Eefde te worden uitgebreid. Dit is niet alleen voor de regionale economie van groot belang, maar ook voor de nationale economie, omdat de haven van Rotterdam belang heeft bij een goede achterlandverbinding.

Figuur 1-1 Locatieschets sluis Eefde t.o.v. IJssel en Twentekanalen

1.2 M.e.r.-beoordelingsplicht

Ten behoeve van de verlegging van de primaire waterkering bij de sluis Eefde dient in het kader van de Waterwet een projectplan te worden vastgesteld. Op grond van het Besluit milieueffectrapportage (verder Besluit m.e.r.) moet beoordeeld worden of ten behoeve van de besluitvorming hierover een milieueffectrapportage (m.e.r.) noodzakelijk is. In het Besluit m.e.r. is de volgende activiteit opgenomen:

- Activiteit D3.2: De aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken.

De verlegging van de primaire waterkering bij de sluis Eefde valt onder deze activiteit. Het m.e.r.-beoordelingsplichtige besluit is de goedkeuring van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland van het projectplan Waterwet voor de verlegging van de primaire waterkering.

Wat is een milieueffectrapportage?

De milieueffectrapportage (m.e.r.) heeft tot doel het milieu een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Voor een aantal activiteiten geldt daarom een zogenaamde m.e.r.-plicht. Deze activiteiten worden gekenmerkt door het feit dat zij over het algemeen belangrijke nadelige milieugevolgen hebben. Voor andere activiteiten geldt dat zij afhankelijk van de omstandigheden nadelige milieugevolgen kunnen hebben. Voor deze activiteiten geldt een zogenaamde m.e.r.-beoordelingsplicht. In het Besluit milieueffectrapportage is opgenomen voor welke activiteiten en voor welke plannen en besluiten er sprake is van m.e.r.- (beoordelings)plicht.

1.3 Doel van de aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling

Deze aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling geeft informatie aan de hand waarvan het bevoegd gezag – Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland - kan beslissen of er een milieueffectrapport (MER) dient te worden opgesteld voor de voorgenomen activiteit. Centraal in deze aanmeldingsnotitie staat de vraag of er een MER moet worden gemaakt gezien “de belangrijke nadelige gevolgen die de activiteit voor het milieu kan hebben”. In de bijlage III van de Europese richtlijn 2011/92/EU zijn criteria opgenomen die het bevoegd gezag moet laten meewegen bij het beantwoorden van de vraag of er sprake is van bijzondere omstandigheden. Oordeelt het bevoegd gezag dat hiervan daadwerkelijk sprake is, dan dient

de m.e.r.-procedure doorlopen te worden. Een nadere beschrijving van de procedure is opgenomen in hoofdstuk 4.

1.4 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

Rijkswaterstaat is de uitvoerende initiatiefnemer van de capaciteitsuitbreiding van de sluis Eefde. Verlegging van de primaire waterkering is noodzakelijk voor de uitbreiding van de sluis. Waterschap Rijn en IJssel is beheerder van deze primaire waterkering en daarom formeel initiatiefnemer voor de verlegging van de primaire waterkering. Waterschap Rijn en IJssel legt het projectplan waterwet voor de verlegging van de primaire waterkering ter goedkeuring voor aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland, het bevoegd gezag.

Waterschap Rijn en IJssel dient ook deze aanmeldingsnotitie in bij Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland, het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag neemt op basis van deze aanmeldingsnotitie een beslissing of door het verleggen van de waterkering belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn te verwachten en daarom een m.e.r.-procedure doorlopen moet worden.

Op verschillende momenten in het voortraject is door deze drie partijen overleg geweest.

Formeel initiatiefnemer van de voorgenomen activiteit is Waterschap Rijn en IJssel.

Naam: Waterschap Rijn en IJssel
Adres: Liemersweg 2
Postcode en plaats: 7006 GG Doetinchem
Postadres: Postbus 148
Postcode en plaats: 7000 AC Doetinchem
Telefoon: <<...>>
Contactpersoon: <<...>>

Uitvoerend initiatiefnemer is Rijkswaterstaat.

Bevoegd gezag van de m.e.r.-beoordeling is Gedeputeerde Staten Provincie Gelderland.

Naam: Gedeputeerde Staten Provincie Gelderland
Adres: Markt 11
Postcode en plaats: 6811 CG Arnhem
Postadres: Postbus 9090
Postcode en plaats: 6800 GX Arnhem
Telefoon: <<...>>
Contactpersoon: <<...>>

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt een inleiding gegeven op deze notitie. In hoofdstuk 2 worden de kenmerken van het project beschreven. Hoofdstuk 3 beschrijft de potentiële effecten van het project. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de procedure en besluitvorming.

2 BESCHRIJVING VERLEGGING PRIMAIRE WATERKERING BIJ SLUIS EEFDE

2.1 Doelstelling

Het doel is het verleggen van de primaire waterkering waarbij de bescherming tegen overstroming van dijkkring 51 geborgd blijft op basis van het in de Waterwet vastgestelde beschermingsniveau van 1/1250e per jaar.

In lijn met de Waterwet dient ook na de verlegging de primaire waterkering aan de geldende veiligheidsnormen te voldoen. Het projectplan Waterwet voor de verlegging primaire waterkering bij Sluis Eefde onderbouwt deze veiligheid.

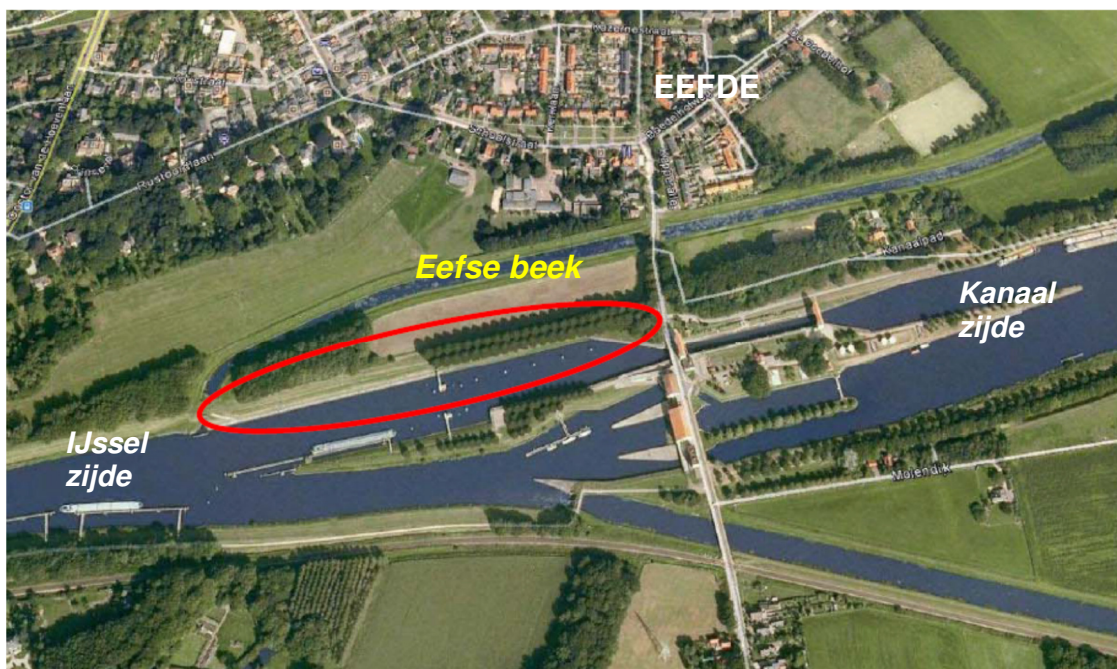
2.2 Waarom een verlegging van de primaire waterkering?

Rijkswaterstaat is voornemens om sluis Eefde uit te breiden. Het ontwerp voor sluis Eefde behelst een nieuwe sluiscolk ten noorden van de bestaande sluiscolk, inclusief voorhavens. Voor de uitbreiding van de sluis dient de primaire waterkering over een lengte van ca. 450 meter verlegd te worden.

2.3 Beschrijving huidige en toekomstige situatie

Huidige situatie

Sluis Eefde ligt in het dorp Eefde, ten noorden van Zutphen. De sluis vormt de toegangspoort vanaf de IJssel naar de Twentekanalen. De Twentekanalen en de sluisen daarin worden beheerd door Rijkswaterstaat. De primaire waterkering ligt ten westen van het sluiscomplex en keert hoog water vanaf de IJssel. De waterkering maakt onderdeel uit van dijkkring 51, Gorssel. Waterschap Rijn en IJssel is de beheerder van deze primaire waterkering.

Figuur 2-1 Overzicht van sluiscomplex Eefde en primaire waterkering (binnen rode cirkel)

In Figuur 2-1 is het sluisencomplex in Eefde weergegeven. Vanuit het noorden gezien begint het sluiscomplex onder de Eefse beek. De te verleggen primaire waterkering ligt binnen de rode cirkel.

De bestaande primaire waterkering bestaat uit een damwand met daarachter een grondlichaam (Figuur 2-2). Aan de westzijde sluit de waterkering aan op de aflat van de Eefse Beek, aan de oostzijde op het benedenhoofd van de bestaande sluis. In de binnenkruin van de primaire waterkering staat een bomenrij.

Waterkering in westelijke richting, uitlaat Eefse beek links op de achtergrond

Waterkering in oostelijke richting, benedenhoofd bestaande sluis kolk rechts op achtergrond

Uitlaat Eefse beek, uitstroomzijde

Damwand aan voet van de waterkering, als grens met de voorhaven

Figuur 2-2 Foto's huidige waterkering

Toekomstige situatie

De nieuwe primaire waterkering komt circa 30 m naar het noorden te liggen. De nieuwe primaire waterkering zal bestaan uit een (verankerde) damwand met daarachter een dijklichaam, vergelijkbaar met de huidige situatie. De hoogte van de nieuwe waterkering is vergelijkbaar met de hoogte van de huidige waterkering; de kruinbreedte is 5 m. De aflat van de Eefse beek blijft liggen op de huidige locatie; de waterkering zal hier op aansluiten. De bodembescherming rondom de aflat wordt aangepast. Aan de andere zijde zal de primaire waterkering aansluiten op het sluiscomplex, bij de nieuwe sluis kolk. In bijlage 1 is een detailtekening opgenomen van de verlegde waterkering. Parallel achter de primaire waterkering wordt weer een bomenrij geplaatst. De tekening in bijlage 1 betreft een Voorontwerp. Door de aannemer

zal voor de uitvoering nog een definitief (uitvoerings)ontwerp maken. Dit kan op onderdelen afwijken van dit Voorontwerp, echter niet zodanig dat de verwachte milieueffecten wezenlijk afwijken van de effecten zoals beschreven in hoofdstuk 3.

2.4 Relatie met (nog te nemen) besluiten

Deze aanmeldingsnotitie heeft een relatie met maar is niet gekoppeld aan de besluiten welke onder de Wro-coördinatie­regeling van de gemeente Lochem ten behoeve van de aanleg van de 2^e sluis­kolk vallen: het bestemmingsplan en het projectplan Waterwet Waterstaatswerk (Rijkswaterstaat) (sluis­kolk en secundaire waterkering). Voor beide is een (gecombineerd) planMER opgesteld. Over het planMER (inclusief aanvulling) heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage een positief advies uitgebracht.

Het projectplan voor de verlegging van de primaire waterkering (Waterschap Rijn en IJssel) doorloopt de normale procedure uit de Waterwet en valt niet onder de Wro-coördinatie­regeling van de gemeente Lochem.

Vergunningen met betrekking tot de uitvoering worden door de aannemer aangevraagd.

2.5 Relatie met andere projecten

Het verleggen van de primaire waterkering sluis Eefde is integraal onderdeel van de capaciteitsuitbreiding van de sluis Eefde. In het MER en de aanvulling MER Capaciteitsuitbreiding sluis Eefde zijn de effecten van de totale ingreep beschreven. In deze aanmeldingsnotitie zijn alleen de effecten van het verleggen van de primaire waterkering benoemd.

De effecten van de verlegging van de primaire waterkering komen niet bovenop de effecten die beschreven staan in het MER en de aanvulling MER Capaciteitsuitbreiding sluis Eefde. De effecten van de verlegging van de primaire waterkering zijn al inbegrepen in de effectbeoordeling van de totale ingreep.

De verruiming van de Twentekanal­en bevindt zich in de nabijheid van sluis Eefde. Rijkswaterstaat stemt intern af over beide projecten, indien uitvoering in dezelfde periode plaatsvindt.

In de nabijheid zijn geen andere projecten dan de uitbreiding van de sluis Eefde waarmee mogelijk cumulatie van effecten kan optreden.

2.6 Uitvoering en planning

Rijkswaterstaat is voornemens om de realisatie van de uitbreiding van sluis Eefde via een innovatieve contractvorm op de markt te zetten. Op het moment van schrijven is de precieze wijze waarop het project op de markt gezet wordt nog niet bekend en staat de planning nog niet vast.

De aannemer zal – via de contractvoorwaarden – worden gebonden aan de eerder genomen besluiten.

3 BESCHRIJVING EFFECTEN

3.1 Algemeen

In het kader van de m.e.r-beoordeling is een inschatting gemaakt van de milieueffecten van de verlegging van de primaire waterkering. De milieueffecten van de verlegging van de primaire waterkering bij de sluis Eefde zijn gebaseerd op de beschikbare onderzoeken die zijn uitgevoerd in het kader van het PlanMER bij het bestemmingsplan voor uitbreiding van het sluiscomplex. Aanvullend zijn enkele inschattingen gemaakt op basis van ervaring. De effecten zijn bepaald ten opzichte van een situatie waarin de ingreep niet is uitgevoerd, de zogenaamde referentiesituatie.

Er is onderscheid gemaakt in effecten tijdens de aanleg en de effecten in de eindsituatie. In Tabel 4-1 is de beoordeling van de effecten samengevat. De positieve en negatieve effecten van de voorgenomen ingreep worden uitgedrukt aan de hand van een zogenaamde 5-puntsschaal, waarbij de volgende betekenis geldt:

- + positief effect;
- 0/+ beperkt positief effect;
- 0 (vrijwel) geen effect;
- 0/- beperkt negatief effect;
- negatief effect.

In de volgende paragrafen is vanwege de sterke samenhang met het MER en de aanvulling MER Capaciteitsuitbreiding sluis Eefde een vergelijkbare inhoudsopgave gevolgd.

3.2 Verkeer en mobiliteit

In de huidige situatie ligt een onverhard pad op de primaire waterkering. In de nieuwe situatie komt er een nieuw pad met verharding; het bestemmingsplan staat dit toe. Dit pad wordt bij nood gebruikt door hulpdiensten, maar mag ook als fiets- of voetpad gebruikt worden. De afmetingen van het pad zijn daar op afgestemd. De mogelijkheden om te wandelen en te fietsen van en naar de sluis en de directe omgeving verbeteren beperkt. Het nieuwe verharde pad scoort beperkt positief.

Tijdens de aanleg kan er tijdelijk geen gebruik worden gemaakt van het onverharde pad dat over de huidige waterkering loopt. Dit pad wordt gebruikt om te wandelen, maar heeft geen formele status. Daarom scoort het neutraal.

3.3 Woon en leefmilieu

3.3.1 Vermindering van landbouwareaal

Op het gebied tussen de primaire waterkering en de Eefse beek ligt een stuk akkerland. De nieuwe primaire waterkering wordt opgeschoven naar het noorden, waardoor een deel van dit akkerland verloren gaat. Tijdens de aanleg is het land ook niet bruikbaar. Zowel tijdens de aanleg als in de eindsituatie is het effect negatief.

Het Rijk is eigenaar van deze grond. Per 1 januari 2016 worden de pachtovereenkomsten beëindigd.

3.3.2 Geluidsbelasting omwonenden

In het MER en de aanvulling MER Capaciteitsuitbreiding sluis Eefde zijn de geluidseffecten beschouwd in de eindsituatie. Deze geluidseffecten worden veroorzaakt door het scheepvaartverkeer. Er zijn geen andere bronnen voor geluidseffecten [1] [12] [14] [4]. In de eindsituatie veroorzaakt de primaire waterkering op zichzelf geen geluidseffecten.

De uitvoering van de verlegging van de primaire waterkering veroorzaakt geluid en trillingen. Hierbij is te denken aan het trillen van damwanden en het aan- en afvoeren van materialen en materieel. Deze effecten zijn beperkt en van tijdelijke aard. Daarnaast vinden ze tegelijkertijd en in samenhang plaats met de uitbreiding van het sluiscomplex.

Voor deze effecten kan gemeente Lochem indien nodig op grond van de APV een ontheffing voor deze werkzaamheden vereisen. Het uitvoeren van een milieueffectrapportage is derhalve niet van toegevoegde waarde bovenop de zekerheden vanuit de reguliere vergunningverlening.

3.3.3 Luchtkwaliteit

Alleen op het sluiscomplex zijn bronnen die de luchtkwaliteit beïnvloeden aanwezig. De primaire kering beïnvloedt de luchtkwaliteit niet [1] [12] [7] [15]. In de eindsituatie is de effectbeoordeling neutraal.

In de aanlegfase kan het materieel dat gebruik wordt voor het aanbrengen van de damwanden en het aan- en afvoeren van materiaal en materieel mogelijk de luchtkwaliteit beperkt beïnvloeden. Dit is van tijdelijke aard.

3.3.4 Lichthinder omwonenden

In de huidige en toekomstige situatie vormen de sluis en de schepen een lichtbron[1] [12]. De primaire waterkering veroorzaakt zelf geen lichthinder. De verlegging van de primaire kering heeft dan ook geen effect op de lichthinder voor omwonenden.

Voor de aanleg van de nieuwe primaire waterkering wordt uitgegaan van de standaard wet- en regelgeving. Er is daarom ook geen sprake van lichthinder tijdens de uitvoering.

3.3.5 Externe veiligheid

In de huidige en toekomstige situatie speelt externe veiligheid een rol vanwege vervoer van gevaarlijke stoffen over de Twentekanalen [1] [12] [3] [13]. De verlegging van de primaire waterkering zelf heeft geen effect op de externe veiligheid.

3.4 Natuur en landschap

3.4.1 Natuur

Gebiedsbescherming

De primaire waterkering maakt geen onderdeel uit van de EHS en ligt niet in een Natura 2000-gebied. Hierdoor treden geen directe effecten op door vernietiging van beschermde natuurgebieden [1] [8] [9].

Ten zuiden van het plangebied liggen wel enkele EHS-gebieden. De provincie Gelderland heeft in de Ruimtelijke Verordening Gelderland (RVG 2010) geen regels opgenomen omtrent externe werking ten aanzien van de EHS. Nader onderzoek of het uitvoeren van een “Nee, tenzij-toets” zijn derhalve niet aan de orde.

Op 2,5 km afstand ligt het Natura 2000-gebied Uiterwaarden IJssel. Voor dit gebied is een voortoets uitgevoerd. Hieruit blijkt dat significante verstoring en verslechtering uitgesloten kunnen worden. Het bevoegd gezag (ministerie van EZ) heeft per brief van 1 november 2012 laten weten dat een Nb-wet vergunning derhalve niet nodig is. Dat geldt ook voor het verleggen van de primaire waterkering.

Soortenbescherming

Algemeen beschermde soorten

In het plangebied voor de verlegging van de primaire waterkering is (potentieel) leefgebied aanwezig van enkele algemeen beschermde zoogdiersoorten en zijn groeiplaatsen aanwezig van twee algemeen beschermde plantensoorten. Ten aanzien van deze algemeen beschermde soorten (tabel 1 Ffwet) geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is derhalve geen ontheffing noodzakelijk op grond van artikel 75 Flora- en faunawet [9] [11].

Overige beschermde soorten

Op en rondom de primaire waterkering zijn geen waarnemingen bekend van ‘overig beschermde soorten’ [9].

Strikt beschermde soorten

Langs de waterkering staat een bomenrij die door de gewone dwergvleermuis als vliegroute wordt gebruikt. Door het verleggen van de primaire waterkering moet deze bomenrij verdwijnen. Deze bomenrij wordt verwijderd in de periode dat vleermuizen inactief zijn vanwege hun winterslaap (november – maart). Langs de nieuwe waterkering wordt een nieuwe bomenrij terug geplant. Deze bomenrij komt op korte afstand (circa 30 meter) van de oude vliegroute, de exacte inrichting en locatie van de aan te planten bomenrij wordt afgestemd met een deskundige op het gebied van vleermuizen. De nieuwe bomen zijn van voldoende grootte om direct te kunnen functioneren als vliegroute. Een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet is verleend [11]. De aannemer dient zich te houden aan de voorschriften in deze ontheffing.

Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen of andere strikt beschermde soorten zijn niet aanwezig [9].

Jaarrond beschermde vogelsoorten

Direct bij het sluiscomplex zijn de roek en gele kwikstaart aangetroffen, aan de oostzijde van de Kapperallee. Op en rondom de primaire waterkering (aan de westzijde van de Kapperallee) zijn geen jaarrond beschermde vogelsoorten aangetroffen. De werkzaamheden aan de primaire waterkering leiden niet tot verstoring van de soorten bij het sluiscomplex [9].

Overigens is voor de werkzaamheden rondom de sluis voor de roek in overleg met Dienst Regelingen van het ministerie van EZ een roekenbeschermingsplan opgesteld. Op basis van dit roekenbeschermingsplan is een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en Faunawet verleend.

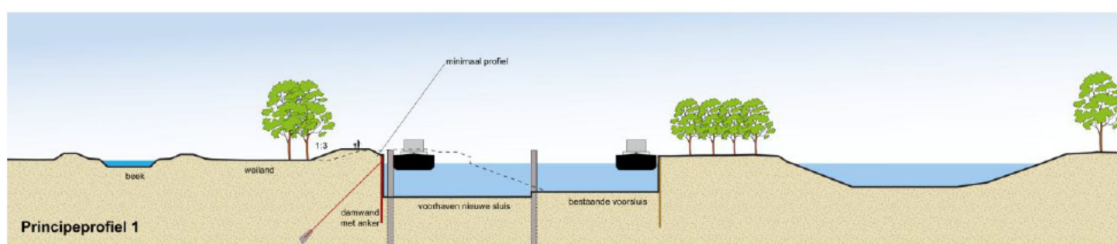
Nesten van andere jaarrond beschermde vogelsoorten zoals huismus, zwaluwen, uilen en roofvogels zijn niet in het plangebied aanwezig. Voor deze soorten is derhalve geen ontheffing noodzakelijk op grond van artikel 75 Flora- en faunawet [9].

Samenvattend voor het thema natuur wordt geconcludeerd dat in de aanlegfase de natuur tijdelijk wordt verstoord; dit wordt daarom negatief beoordeeld. De effecten in de gebruiksfase worden neutraal beoordeeld.

3.4.2 Landschap

Door het verleggen van de primaire waterkering wordt de bomenrij circa 50 meter richting Eefde verschoven. Vanuit Eefde zal vanuit een aantal woningen te zien zijn dat de dijk en de bomen dichterbij komen. Met name voor de woningen aan de Schoolstraat komt de dijk en het sluiscomplex relatief dichtbij (i.p.v. circa 135 meter vanaf de erfgrans circa 85 meter).

Door het verleggen van de primaire waterkering en de bomenrij treden er veranderingen op in het landschappelijk beeld. Dit is slechts vanaf een beperkt aantal locaties zichtbaar (Figuur 3-1). Omdat het circa 10 à 20 jaar duurt voordat de nieuwe aanplant het landschappelijke beeld weer heeft hersteld, wordt dit beperkt negatief beoordeeld [1].

Figuur 3-1 Dwarsprofiel nieuwe situatie ter hoogte van de voorhaven

(bron: MER Capaciteitsuitbreiding sluis Eefde, aanvulling op de milieueffectrapportage)

In de aanlegfase wordt het landschappelijk beeld tijdelijk sterk veranderd en daarom ook negatief beoordeeld.

3.4.3 Cultuurhistorische en archeologische waarden

Cultuurhistorie

Op basis van de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW) van de provincie Gelderland blijkt, dat in of direct rondom het plangebied van de verlegging van de primaire waterkering geen cultuurhistorische waardevolle objecten of elementen aanwezig zijn [1].

Archeologie

Op basis van bureauonderzoek wordt de kans op archeologische resten in het plangebied uit alle perioden (middel)hoog geacht. Uit veldonderzoek is gebleken dat de bodem in het plangebied verstoord is. De verwachtingswaarde is daarom naar beneden gesteld naar 'laag'. Er zijn geen aanwijzingen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats [6].

De effecten op cultuurhistorie en archeologie zijn neutraal beoordeeld.

3.5 Bodem en water

3.5.1 Bodem

Bodemkwaliteit

In het kader van het MER Capaciteitsuitbreiding sluis Eefde is de milieuhygiënische kwaliteit van de bovengrond ter plaatse van de toekomstige dijk en het dijklichaam onderzocht.

Op basis van de onderzoeksresultaten wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van bodemverontreiniging welke een belemmering kan vormen voor de geplande werkzaamheden [10].

Grondverzet

Voor het verleggen van de primaire waterkering dient een grote hoeveelheid grond te worden verzet. Hiervoor kan echter grond worden gebruikt die vrij komt bij de werkzaamheden voor het sluiscomplex mits deze voldoet aan de eisen voor de primaire waterkering. Anders zal de grond van elders worden aangevoerd; het is aan de aannemer te bepalen waar vandaan, binnen de mogelijkheden die Rijkswaterstaat, in overleg met waterschap Rijn en IJssel, eventueel in het contract opneemt.

Er zijn geen effecten ten aanzien van bodemkwaliteit. Het verzetten van een grote hoeveelheid grond is beperkt negatief beoordeeld voor de aanlegfase. Na aanleg is dit effect neutraal.

3.5.2 Water

De verlegging van de primaire waterkering is een maatregel die de uitbreiding van de capaciteit van het sluiscomplex Eefde mogelijk maakt. In het geohydrologisch onderzoek in het kader van het MER Capaciteitsuitbreiding sluis Eefde zijn de effecten op de grondwatersituatie onderzocht voor zowel de aanlegfase als de eindsituatie [5] [16]. Omdat er mogelijk effecten zijn, zullen grondwaterstanden gemonitord worden. Eventuele waterhuishoudkundige effecten komen voort uit de sluisuitbreiding en zijn opgenomen in het MER Capaciteitsuitbreiding sluis Eefde. Voor het verleggen van de primaire waterkering zijn daarom geen aanvullende maatregelen of monitoring nodig.

De waterkering sluit aan op de bestaande aflat van de Eefse beek waardoor ook geen aanpassingen in de waterhuishouding nodig zijn. Als gevolg van de verlegging van de primaire waterkering treden er geen effecten op ten aanzien van waterkwaliteit.

De effecten op water worden in de aanlegfase als beperkt negatief beoordeeld, omdat er mogelijk negatieve effecten zijn. Voor de periode daarna is de beoordeling neutraal.

4 BEOORDELING NOODZAAK M.E.R.-PROCEDURE

Conclusie

Op basis van de voorgaande effectbeoordeling wordt geconcludeerd dat de locatie, noch de omgeving, noch de wijziging aan de primaire waterkering aanleiding geeft om de (milieu-)effecten in een milieueffectrapportage af te wegen. In Tabel 4-1 is de beoordeling van de effecten door het verleggen van de primaire waterkering samengevat.

Tabel 4-1 Samenvatting effectbeoordeling verlegging primaire waterkering bij sluis Eefde

Aspect	Beoordelingscriteria	Aanleg	Gebruik
Verkeer en mobiliteit		0	0/+
Woon- en leefmilieu	<ul style="list-style-type: none"> • Vermindering landbouwareaal • Beïnvloeding geluidbelasting omwonenden • Beïnvloeding luchtkwaliteit • Beïnvloeding lichthinder omwonenden • Beïnvloeding externe veiligheid 	- 0/- 0/- 0 0	- 0 0 0 0
Natuur en landschap	<ul style="list-style-type: none"> • Beïnvloeding natuur • Beïnvloeding landschap • Beïnvloeding cultuurhistorische waarden • Beïnvloeding archeologische waarden 	- - 0 0	0 0/- 0 0
Bodem en water	<ul style="list-style-type: none"> • Beïnvloeding bodem • Beïnvloeding water 	0/- 0/-	0 0

Toelichting

De kenmerken van de activiteit

Het verleggen van de waterkering heeft geen bijzondere kenmerken: de omvang van het project is relatief klein (450 meter) en de technieken waarmee dit zal plaatsvinden (damwand en grondlichaam) zijn bekend en betrouwbaar.

De plaats van de activiteit

De locatie van de primaire waterkering is ten westen van de Sluis bij Eefde. Op circa 135 meter ligt de dichtstbijzijnde bebouwing.

De kenmerken van belangrijke nadelige milieugevolgen

De belangrijkste potentiële negatieve effecten van de verlegging van de waterkering zijn geluid als gevolg van het aanbrengen van de damwand. Daarnaast heeft verwijderen van de bomerij langs de primaire waterkering het verdwijnen van een vliegrouete van de gewone dwergvleermuis en een verandering van het landschappelijk beeld tot gevolg. Deze effecten zijn van tijdelijke aard. Daarnaast is een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet reeds verleend.

Na de verlegging van de primaire waterkering wordt een bomerij teruggeplaatst. De effectbeoordeling voor het landschappelijk beeld is beperkt negatief, omdat het circa 10 à 20 jaar duurt voordat de nieuwe aanplant het landschappelijk beeld heeft hersteld.

Het akkerland dat verloren gaat is definitief. Het Rijk is eigenaar van de grond. De pachtovereenkomsten worden per 1 januari 2016 beëindigd.

De samenhang met andere activiteiten

In de nabijheid zijn geen andere projecten dan de uitbreiding van de sluis Eefde waarmee mogelijk cumulatie van effecten kan optreden. Verruiming van de Twentekanalen speelt zich af in de nabijheid van het sluiscomplex, maar binnen Rijkswaterstaat zal afstemming plaatsvinden over beide projecten.

5 PROCEDURE EN BESLUITVORMING

Het bevoegd gezag beslist binnen zes weken na ontvangst van deze aanmeldingsnotitie of er al dan niet een MER moet worden opgesteld en deelt deze beslissing mede aan de initiatiefnemer. De m.e.r.-beoordelingsbeslissing van het bevoegd gezag wordt bekend gemaakt in één of meer (lokale) dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen en op de website van provincie Gelderland (www.gelderland.nl). Indien de provincie oordeelt dat geen m.e.r.-procedure nodig is, wordt de beslissing ook in de Staatscourant gepubliceerd.

Deze aanmeldingsnotitie vormt de onderbouwing bij de m.e.r.-beoordelingsbeslissing van het bevoegd gezag.

Tegen deze m.e.r.-beoordelingsbeslissing is alleen bezwaar- of beroep mogelijk als deze beslissing de belanghebbende, los van het voor te bereiden besluit, rechtstreeks in zijn belang treft. Verder staat er tegen een m.e.r.-beoordelingsbeslissing geen direct bezwaar en beroep open. Mocht u als belanghebbende het niet eens zijn met de gevolgde procedure, dan kunt u beroep indienen bij het besluit in het kader waarvan deze m.e.r.-beoordeling plaatsvond, namelijk de goedkeuring van het projectplan Waterwet van de verlegging van de primaire kering bij sluis Eefde.

BRONVERMELDING

- [1] Grontmij (2013). MER Capaciteitsuitbreiding sluis Eefde, milieueffectrapportage, De Bilt. In opdracht van Rijkswaterstaat Oost Nederland, Ministerie van Infrastructuur & Milieu. De Bilt, 14 mei 2013.
- [2] Bierman Henket Architecten (2011). Sluis Eefde. Cultuurhistorische verkenning. Concept 1. 24 maart 2011.
- [3] Grontmij (2012). Sluis Eefde; onderdeel externe veiligheid. In opdracht van Rijkswaterstaat Oost Nederland, Ministerie van Infrastructuur & Milieu. GM-0084736. De Bilt, 4 december 2012.
- [4] Grontmij (2012). Sluis Eefde; onderdeel akoestisch onderzoek. In opdracht van Rijkswaterstaat Oost Nederland, Ministerie van Infrastructuur & Milieu. GM-0084447. Arnhem, 10 december 2012.
- [5] Grontmij (2013). Geohydrologisch onderzoek. Aanleg tweede sluis Eefde. GM-0088471. Arnhem, 22 januari 2013.
- [6] Grontmij (2013). Archeologisch onderzoek Twentekanal en Sluis Eefde; Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. boringen, Arnhem. In opdracht van Rijkswaterstaat Oost Nederland, Ministerie van Infrastructuur & Milieu. GM-0093773. Arnhem, 8 maart 2013.
- [7] Grontmij (2013). Sluis Eefde; onderdeel luchtkwaliteit onderzoek. In opdracht van Rijkswaterstaat Oost Nederland, Ministerie van Infrastructuur & Milieu. GM-0093941. Arnhem, 11 maart 2013.
- [8] Grontmij (2013). Voortoets effecten uitbreiding capaciteit sluis Eefde. Oriënterend onderzoek i.h.k.v. de wet- en regelgeving van natuur. In opdracht van Rijkswaterstaat Oost Nederland, Ministerie van Infrastructuur & Milieu. GM-0056528. Houten, 21 mei 2013.
- [9] Grontmij (2013). Deelrapport natuur uitbreiding sluis bij Eefde. Onderzoek naar beschermde soorten en EHS-gebieden op het terrein van de sluis bij Eefde, De Bilt. In opdracht van Rijkswaterstaat Oost Nederland, Ministerie van Infrastructuur & Milieu. Houten, 11 maart 2013.
- [10] Grontmij (2013), Verkennend bodemonderzoek, Sluis Eefde, Arnhem. In opdracht van Rijkswaterstaat Oost Nederland, Ministerie van Infrastructuur & Milieu. GM-0094000. Arnhem, 12 maart 2013.
- [11] Brief van de Staatsecretaris van Economische Zaken aan Rijkswaterstaat Oost Nederland, d.d. 26 juni 2013 betreffende toekenning ontheffing ruimtelijke ingrepen.
- [12] Grontmij (2013). MER Capaciteitsuitbreiding sluis Eefde, Aanvulling op de milieueffectrapportage, De Bilt. In opdracht van Rijkswaterstaat Oost Nederland, Ministerie van Infrastructuur & Milieu. GM-0114350. De Bilt, 16 oktober 2013.
- [13] Adviesgroep AVIV BV (2013). Externe veiligheid capaciteitsuitbreiding sluis Eefde. In opdracht van Grontmij. 132572. 10 oktober 2013.

- [14] Grontmij (2013). Sluis Eefde; onderdeel akoestisch onderzoek. In opdracht van Rijkswaterstaat Oost Nederland, Ministerie van Infrastructuur & Milieu. GM-0112849. Arnhem, 14 oktober 2013.
- [15] Grontmij (2013). Sluis Eefde; onderdeel luchtkwaliteit onderzoek. In opdracht van Rijkswaterstaat Oost Nederland, Ministerie van Infrastructuur & Milieu. GM-0112727. Arnhem, 14 oktober 2013.
- [16] Grontmij (2013), Geohydrologisch onderzoek. Uitbreiding sluis Eefde, Arnhem. In opdracht van Rijkswaterstaat Oost Nederland, Ministerie van Infrastructuur & Milieu. GM-0114509. Arnhem, 15 oktober 2013.

COLOFON

Opdrachtgever	: Rijkswaterstaat - GPO
Project	: Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling
Dossier	: BC6071-105-100
Omvang rapport	: 23 pagina's
Auteur	: Esther van den Akker
Bijdrage	: Arnoud van Gelder
Interne controle	: Machteld van Boetzelaer
Projectleider	: Arnoud van Gelder
Projectmanager	: Michiel de Jong
Datum	: 28 mei 2014
Naam/Paraaf	:

HaskoningDHV Nederland B.V.

Rivers, Deltas & Coasts

Laan 1914 nr. 35

3818 EX Amersfoort

Postbus 1132

3800 BC Amersfoort

T (088) 348 20 00

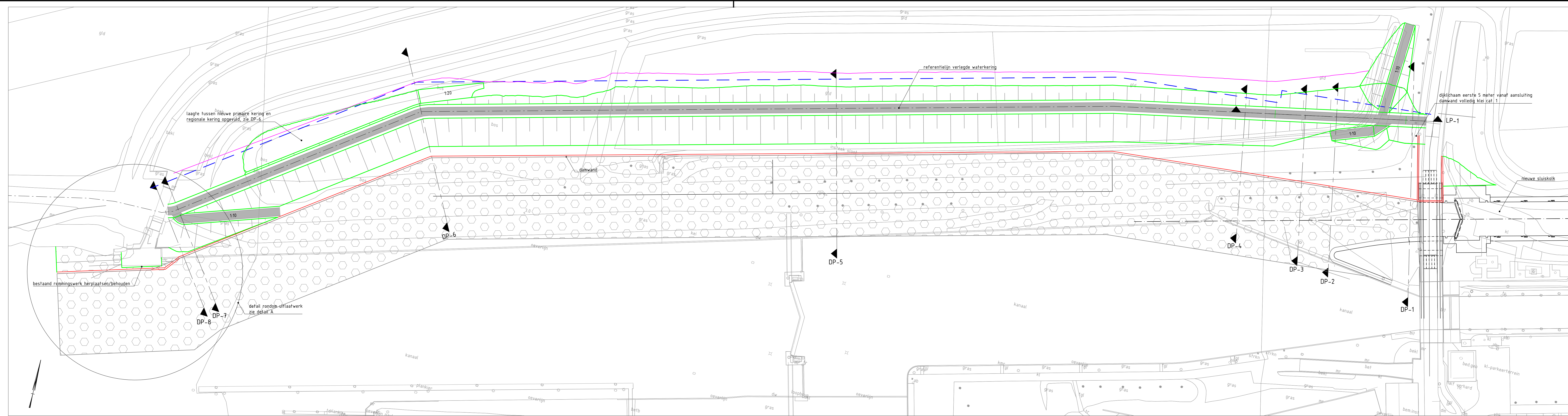
F (088) 348 28 01

E info@rhdhv.com

W www.royalhaskoningdhv.com

BIJLAGE 1 Detailtekening verlegde waterkering

In deze bijlage is in bovenaanzicht de nieuwe situatie met de verlegde waterkering aangegeven.

Situatietekening verlegging waterkering
Schaal 1:500

- Legenda**
- nieuwe profielijnen dijklchaam
 - ruimtebeslag groutankers
 - profiel van vrije ruimte - vrij van bomen
 - nieuwe damwanden
 - ▨ nieuwe bodembescherming
 - ▨ nieuwe weg

1.0	basistekening	GLE	MBDE	MBDE	2-6-2014
titel	omschrijving	getekend	gecontroleerd	akkoord	datum
opdrachtgever					
Rijkswaterstaat - Grote Projecten en Onderhoud					
project					
Referentieontwerp sluis Eefde					
Verleggen primaire waterkering					
omschrijving					
Situatietekening					
documentstatus					
Definitief eindconcept					
documentversie					
1.0					
formaat	schaal	fase	bladnr.	van	
A2 420x1260	1:500	RO	1	1	
Tekening					
Nederlands					

HaskoningDHV Nederland B.V.
Maritime and Waterways

BC6071-101-RO-SIT-006